№ 40. Sestdeen, 17. maijâ. 1908.

Makfâ,
Jelgawâ sanemot:
par gadu ... 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „

Par adreses pahrmainu jamaksâ 10 kap.

Latweeschu Awises.

Makfâ,
pa pastu peesûtot:
par gadu ... 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „

Uz ahrsemèm 4 rub. 50 kap., 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Iznahk diwreiz nedelâ.

Redakzija un ekspedizija:
Jelgawâ, Kangibseru eelâ № 14.

87. gada-gahjums.

Sludinajumi makfâ:
par sihku rakstu rindiu 8 kap., preekschpuse 20 kap.

Usnemschan. eksameni
Jekabstates Tirdsneezibas Skolâs
29. un 30. maijâ sch. g.

Jelg. Sawstarpigâ Kreditbeedriba
Katoku eelâ № 21, telefons № 247.
No 556 beedreem eemaksats un garantets
droschibas kapitals 423,440 rbl.
Bilanze uz 1. maiju 366,506 rbl. 14 kap.
Kreditbeedriba **maksâ**
par noguldijumeem uz nenoteiktu laiku 6½%
par gadu, atwelkot krona prozentu nodokli.
Par noteiktu tekoschu rehkinu maksâ 5%,
neatwelkot krona prozentu nodokli.
Atwehrta ikdeenas no pulksten 10—½2, izņemot swehtdeenas un swehtku deenas. **Izdara wisadas banku operazijas un peenem apdroschinaschanâ premiju biletes. Izpilda** Beedribas beedru, nebeedru un eestahdschu **uzdewumus eekasejot maksajumus** par wekseleem un ziteem dokumenteem, kâ ari **izdara naudas pahrwedumus.**
Walde.

Walsts dome.

10. maija sehdê uz deenas kahrtibas stahw walsts rentejas departamenta budscheta apspreeschana.

Referents Jeropkins atrod, ka krona pensiju pabalsti peeaugot ahrkahrtigâ mehrâ — pa 2 miljoni rubku gadâ, peekam pensijas nereti dabunot tahdi, kam tâs nemaz neesot nepeezeeschami wajadzigas. Pensiju ustawu wajagot stingri luhkot zauri un peegreest leelaku wehribu zeetuscheem ofizeereem un apakschkareiwjeem.

Finantschu ministris paskaidro, ka ministrija zenschotees buht pehz eespehjas taisniga un labpraht eewehroschot noderigas reformas.

Apspreeschot neteeschu nodokku un krona degwihna pahrdoschanas galwenâs pahrwaldes budschetu, no wairakâm pusêm teek izteikta wehleschanâs, lai tirgoschanâs ar degwihnu tiktu wairak aprobeschota un lai tiktu pamasinata akzise uz zukuru, zaur ko zukurs kluhtu weeglak peejams nabadzigajâm schkirâm.

Preedkalns degwihna monopolâ redz gaischu peerahdijumu, ka burschuju walsts finantschu politika teezâs uz to, lai nodokku nastu no turigo schkiru plezeem noweltu uz plaschâm strahdneeku aprindâm. Ari zukura ruhpneezibâ waldibas politika izejot uz leelruhpneeku intereschu aizstahweschanu un plaschaku aprindu intereschu neeewehroschanu. Aiz scheem eemesleem sozialdemokrati eesneedzot formulu, ar kuru tee atraida budscheetu.

Wakara sehdê, kuru wada barons Meyendorfs, Tschelischews aizrahda, zik leelu kaunumu dara degwihna bedzinaschanas weizinaschanas premijas. Labak par scho naudu atwehrt laukzaimneezibas skolas. (Applausi uz wiseem soleem.) Preeksch skolâm waldibai naudas neesot, bet degwihna bedzinaschanas weizinaschanai gan. Jaissaka ari wehleschanâs, lai uz degwihna izgatawojumu etiketèm netiktu wairs sihmets dzimgalwjainais ehrglis ar uzrakstu: „krona degwihns". Alkohols tak ir gifts, bet apteekâs uz gifts trauku etiketèm ir ussihmets galwas kaufs ar diweem schkehrsâm salikteem kauleem.

Bulats nolasa Leischu seeweeschu petiziju, lai degwihna pahrdoschanu pawisam aizleegtu.

Gulkins nosauz par „kadeteem" tos pareiztizigo preesterus, kuri dzer schnabi, spehlê kahrtis, dejo un draudzejâs ar Schihdeem.

Dome peenem likumprojektu tahdu, kahdu to izstrahdajuse budschetu komisija.

12. maija sehdê dome peenem muitas departamenta budschetu.

Tad turpina debates par peeprasijumu Somijas leetâs.

Markows II. (labais) atrod, ka Keisars Aleksandrs I. naw eekarojis nekahdu Somu walsti, bet tikai wairak Sweedru prowinzes. Kreewijas waldneeks augstsirdigi dahwajis Someem, kas toreiz bij Sweedrijas kehnina pawalstneeki, wisaugstako schehlastibas grahmatu. Kreewija izdodot uz Somiju ikgadus pa 18 miljoni rubku, un Somija esot no Kreewu naudas nobarojusês. Leelâ Kreewu tauta newarot peekaut, ka mazâ Somija tai spkauj azis. Esot jabaidâs, ka Somi neatnem ari Peterburgu. „Ja Somija neapmeerinajâs, tad tai wajagot uzwilkt trako kreklu." Ja Somijai dotâ konstituzija izrahdâs neehrta, tad ta jaatzek, tapat kâ Polijâ. Kreewija Kreeweem! Wiseem japadodâs Kreewijas interesêm." (Izgi applausi pee labajeem.)

Gegetschkori (soz.-dem.) aizstahw Somus un saka, ka labee grib izniihzinat pehdejo brihwibas oasi Kreewijâ. Sinas par zihnas organizaziju „Woimu" esot pahrspihletas.

Mikukows (kadets) peekriht, ka Somija naw atsewischka walsts, bet tikai Kreewijas daļa; to atzihstot ari paschi Somi. Tomehr Somija teekot pahrwaldita pehz ihpascheem likumeem un no ihpaschas waldibas, bet newis no walsts kopejâm eestahdêm, kâ to teizis ministru preekschneeks. Neween Somi pahrleezinati par sawâm walsts teesibâm. Somijas autonomiju atzihst ari Kreewu un ahrzemju walsts teesibu prateji. Ja waldītaji waretu swabadi atlaist sew juridisku apsolijumu izpildischanu, tad mums wairs nebuhtu publiskas teesibas. (Kreisee applaudê). Pawisam nepareiz esot apgalwojums, ka Aleksandrs I. apstiprinajis tikai Somijas eekschejo autonomiju; winsch apstiprinajis ari Somijas publiskas teesibas normas. Schis normas ari noteiz Somijas statssekretara stahwokli pretim Wisaugstakai warai, dod winam teesibu ar sinojumeem greestees taisni pee Wina Keisariskâs Majestates. Tahdâ kahrtâ pretim ministru preekschneeka apgalwojumam Kreewijas un Somijas sawstarpejâs atteezibas jau sen ir noteiktas wezajôs pamata likumôs. Tomehr newar leegt, ka pastahw leela nenoteiktiba par to, kâ janorobescho wisas walsts likumdoschana no Somijas likumdoschanas. Skaidribu un noteiktibu te wajagot panahkt. Bet tas, ko ministru preekschneeks prasa, nozihmê pilnigu Somijas walsts autonomijas atzelschanu, konstituzijas aizskahrschanu, Somijas pilnigu nodoschanu sem Keisariskes eestahdêm. „Palaseet, kahdas sekas bij muhsu mehginajumam Somijas konstituziju aizskahrt 1899. gadâ. Waj juhs pateesi wehl gribeet to paschu sahkt atkal no gala? War, protams, Somiju saspeest, to pabaris pahris armijas korpusu. Bet waj juhs spehseet noturet uzwaras augkus? Juhsu rokâs nodod weselas nazijas lilteni, tautas, kura ir stipra zaur to, zaur ko mehs gribam buht stipri, apzinotees teesibu un likumibu. Ar to pee Kreewu tautas weetneezibas greeschâs pirmo reizi. Waj pateesi tas, ko neizdewâs izdarit Kreewu patwaldneezibai — izniihzinat mazu neaizstahwetu tautiņu, — buhs Kreewu tautas aizstahwibas pirmais positiwais konstituzionalais darbs?! (Wehtraini applausi pee kreisajeem.)

13. maija sehdê uz deenas kahrtibas stahw likumprojekts par papildu kredita atwehleschanu pilsehtas skolâm.

Referê Tschichatschews. Komisija leek preekschâ likumprojektu peenemt, bet pee tam izsaka wehleschanos, lai starp zitu elementar-, semako- un widus skolu programas tiktu westas sawâ starpâ saskaņâ, tâ ka kahdas semaka tihpa skolas absolwenti waretu eestahtees kahdâ no nahkoschâ augstakâ tihpa skolâm; lai scho skolu skaits tiktu paleelinats; lai skolotaji tiktu labaki atalgoti un pamatigaki sagatawoti uz sawu amatu; lai no walsts rentejas lihdzekleem tiktu algoti zittizibu tizibas mahzibas skolotaji, un lai lihdzschinejâs klasu sistemas weetâ eewestu preekschmetu sistemu.

Likumprojektu peenem pirmâ un otrâ lasijumâ.

Otrâ lasijumâ starp zitu peenem likumprojektu, par Majoru glahbschanas stazijas komandas deenestâ stahwoscho personu atswabinaschanu no nodokka, kahds teek nemts no eezekojoscheem sweschineekeem.

Pehzpusdeenas sehdê turpina debates par Somijas jautajumu.

Ladomirskis (labais) saka, ka Somija pamazam gribot atschkirtees no Kreewijas, bet to nedrihkstot peekaut, jo ja Kreewija reiz kahdu semi eekarojuse, tad tai ari japaleekot pee Kreewijas. Kreewija negribot Somus pahrkreewot, bet ari nekaušchot aizskart sawas teesibas. Neizprotami esot, kâ Gegetschkori warejis nozaukt par brihwibas oasi to semi, kur izgatawo bumbas un sarihkojâs uz politiskâm slepkawibâm.

Petrowo-Solowowo wehlâs, kaut ministru preekschneeka wahrdi: „Kreewijâ newar warai dot preekschroku par teesibâm," kluhtu par realu faktoru. Neween rakstitôs likumôs, bet ari realâ dzihwê Somijas konstituzija naw aizteekama. Bailes no tam, ka war rastees konflikts, newar atturet muhs no lihdzdarbibas ar Somijas landtagu pee jaunu normu izstrahdaschanas, uz kurâm buhwejama muhsu kopigâ dzihwe. Konstituzionalâ Kreewija spehj un winai tas jadara, ko patwaldneezistâ Kreewija newareja. Bet mums ir teesiba sagaidit, ka Somu tauta sapratis, ka Somija pee wisas sawas patstahwibas un pee wisâm sawâm autonomijas teesibâm tomehr ir tikai daļa no Kreewu walsts.

Bulats (Leitis) eeskata teesistâ zinâ jautajumu gluschi noskaidrotu; tikai tee, kas negrib atzist kahdas tautas teesibas war schaubitees par Somijas konstituziju. Beidzot winsch nahk pee slehdzeena, ka pret Somiju laikam teekot kaut kas gatawots, par ko waldiba negribot uzņemtees uz sewi atbildibu, bet nowelt to uz tautas weetneezibu.

12. maija sehdê, kâ „Retsch" sino, semneeku deputats Jermolows eesneedzis preekschlikumu, lai widus skolâs nabadzigu semneeku behrnus peenemtu uz stipendijâm, bet turigakos par pusmaksu. Formula, laikam aiz pahrskatischanas, tikuse peenemta.

Starp zitee n papildu krediteem dome atwehlejuse ikgadeju papildu kreditu, 2800 rubki, ari skolotaju seminaram Walmeerâ un lihdzekkus realskolas usturschanai un pirmai eerihkoschanai Walkâ.

14. maija sehdê Somijas jautajumâ grahfs Benigsens saka, ka truhkstot organa, kas apweenotu walsts un Somijas likumdoschanas leetas, un tapehz abâm pusêm jazenschâs dabut likumus kas apmeerinatu tik weenu, kâ otru pusi.

„Lwows saka: „Tikko aizskar wehsturiskâs tradizijas, kurâs Somu tauta uzaugusê, sabruhk ari Somu kultura. Schis tradizijas naw eedoma. Tâs ir taisnibu un teesibu awots, kuras jau pahrgahjuschas meesâ un asinîs. Jautajuma izschkirschanas pamatâ jaguldina walsts nopeetnas intereses, kuras nedrihkst buht pretejas Somijas interesêm. Walsts dzihwê bij maz zeenibas pret zilweka personu. Tagadnes uzdewums ir ne Somijâ eewest dzimtlaikus, bet atzelt dzimtlaikus Kreewijâ."

Purischkewitschs katru zenschanos pehz autonomijas nosauz par rewoluzionaru soli. Somijâ pilnigi atklahti propagandejot atdalischanos no Kreewijas.

Grahfs Bobrinskis nepeekriht ne labajeem, kuri grib klupt Somijai wirsû, ne ari kreisajeem, kuri Somijas wadischanu grib nodot sozialdemokratu rokâs. Somijas eekschejo autonomiju waldiba neesot gribejuse aizskart.

Pehz starobrihscha Krupenskis pasino, ka mehrenee labee nem atpakaļ interpelaziju, palaisdamees uz to, ka waldiba aizstahwês Kreewu pawalstneeku intereses. Wetschinins nazionalistu wahrdâ eesneedz pahrejas formulu, kurâ izteikta pahrleeziba, ka waldiba eesneegs likumprojektu par Kreewijas un Somijas sawstarpigo atteezibu noreguleschanu. Ar baloteschanu wisas interpelazijas un nazionalistu pahrejas formula teek atraiditas ar azim redzamu wairakumu pret galejo labo balsim.

No ahrsemèm.

Franzijas presidents Anglijâ.

26. (13.) maijâ Franzijas republikas presidents Faljérs ar leelu eskadru (ap 50 kara kugu) peenahzis Dumras ostâ, kur winu swinigi sanehmis Konautas herzogs un waldibas un sabeedribas preekschstahwji. 5000 behrnu dzeedajuschi marseljezi. Ar ekstrâwilzeenu presidents aizbrauzis uz Londonu. Stanzijâ augsto weesi sagaidijis kehninsch Edwards ar sawas gimenes lozekleem. Waldneekeem brauzot uz kehnina pili, muzika spehlejuse marseljezi un Angku himnu. Lauschu bari presidentu apsweikuschi juhsmigi.

Jauna trejsabeedriba.

Lihdzschinejâs trejsabeedribas (Wahzija, Austro-Ungarija un Italija) ir sawu sabeedroschanos mehginajuschas ari izmantot, wiswairak zaur to, ka Wahzija un Austro-Ungarija ir daschu ko darijuschas, lai panahktu sew kahdus labumus Balkanu pussalâ. Tagad nu, kâ preetsmaes wezajai, dibinaschotees jauna trejsabeedriba: Kreewija, Anglija un Franzija. Schai zinâ kâ uz eewehrojamu faktoru aizrahda uz scho triju walstju waldineeku satikschanos. Kâ jau zinots, — Franzijas republikas presidents Faljérs ar sawu ahrleetu ministri Pischonu patlaban weesojas Anglijâ, un schinî mehnesî Angku kehninu gaida Kreewijâ atbrauzam. Bez tam runâ, ka ari presidents Faljérs schowasar atbraukschot uz Peterburgu. Tas wiss stahwot sakarâ ar jaundibinamo trejsabeedribu.

No Schweizes. Nonahwets Kreews. Genfê 26. (13.) maijâ sawâ dzihwoklî nokauts kahds 23 gadus wezs Kreews, kursch pats sewi dehweja par schurnalistu Najidowu. Winsch bij eeradees te 5 mehneschus atpakaļ un tika usskatits par pahrtikuschu zilweku un rewoluzionaru. Nepazihstamais slepkawa aizbehdzis. Domâ, ka te izpildits kahdas slepenas organizacijas spreedums.

No Franzijas. Franzua Koppé †. Frantschu akademijas lozeklis, pazihstamais rakstneeks Franzua Koppé 23. (10.) maijâ Parizê nomiris.

No Austrijas. Schandarmu sadursme ar semneekeem. Tschernurowâ, Tarnopoles aprinkî, notika sadursme starp schandarmeem un semneekeem, kuri patwarigi bij swejojuschi sweschâ

„Riga"

tikai ihsti no fabrikas
A. S. Maikapara, Rigâ
10 gab. 6 kap.
25 „ 15 „
Wisi ziti scha formata ir tikai pakaldarinajumi.

uhdeni. Schandarmi, no semneekeem wajati, bij peespeesti leetot eerotschus. 5 semneeki krita, wairaki eewainoti. Us notikuma weetu aisfuhtita teesas komisija schandarmu pawadibâ.

No Anglijas. Wehleschanu teesibas seeweetèm. Jaunais liberalais ministru preekschneeks Askwits pasinojis, ka dimas treschdakas no ministrijas sastahwa esot ar meeru dot seeweetèm wehleschanu teesibas. Ar to Askwits laikam zer weizinat sawas partijas uswaru pret reakzionareem nahkoschajâs wehleschanâs.

No Korejas. Japanu sadursme ar Korejeescheem. Japanu kara spehkam, kursch nometinats Korejâ „meerigo eedsihwotaju apsardsibai", 19. (6.) maijâ bijuse nopeetna sadursme ar Korejas dumpineekeem. No pehdejeem galu dabujuschi 25, Japanu puse krituschi 5, eewainoti 8.

No Gwatemalas. Atentats un bahrga teesa. „Hamb. Nachr." sino par schahdu schausmigu notikumu: Gwatemalas republikas presidents gribejis peenemt Saweenoto Walstju suhtni. Par goda sargeem bijuschi pa paradumam nostahditi kadetu korpusa audseksni, bet tâ ka presidents ari teem pilnigi neustizejees, tad kadeti bijuschi atbrunoti. Kad presidents sweizinajis karogu, peepeschi karodsneeks us winu isschahwis, bet trahpijis winu tikai weegli rokâ. Jaunee kadeti, kuri laikam neka nesinajuschi par saswehrestibu, metuschees behgt, bet septini wezakee kadeti sahkuschi schautus presidentu, bes panahkumeem. Presidenta adjutanti metuschees us kadeteem, pee kam nonahwets 1 kadets un nahwigi eewainoti 2 adjutanti. Presidents par atentatu tâ bijis noskaitees, ka pawehlejis noschaut min. 7 kadetus, bes tam wehl katru desmito kadetu, trihs kadetu wirsneekus, 8 senata atentata dalibneekus un wehl daschus zitus, — pawisam lihds schim noschauti jau ap 40 zilweku. Tautâ waldot leels usbudinajums pret presidentu.

No Anglijas. Schihdu anarkisti Anglijâ esot koti daudz. Tâ Uaittschapelas kwartalâ, Londonâ, Schihdu anarkistu grupai esot pahri par 10,000 lozekku. Schai grupai esot paschai plascha sapulischu sahle, kur katru peektdeenas wakaru noturot stipri apmelletas kahrtigas sapulzes. Partijai esot ari sawa drukatawa, kurâ drukajot awisi „Strahdneeku Draugs" ar anarkistu rakstteem Schihdu, Kreewu, Poku un Wahzu walodâs. Awisi leelâ daudzumâ issuhtot us daschadâm semèm. Wispahrigi, Schihdi esot tee sparigakee un noderigakee rewoluzionari. Tâ „Frankfurter-Ztg." aprehkinajuse, ka gandrihs treschâ daka (?) no pehdejôs 10 gadôs Kreewijâ noteesatajeem rewoluzionareem bijuschi Schihdi. Argentinâ, kur Schihdu ari koti daudz, Spahneeschu anarkisti awisê katrâ numurâ drukajot 3—4 slejas Schihdu walodâ.

No Indijas. Kauja. Seemel-Indijâ pagahjuschâ swehtdeenâ notika kauja starp Angku kara spehku un dumpineekeem. Dumpineeku bij ap 3000. Wini tika sakauti un saudeja pee 100 krituschu. Angku saudejumi esot neeewehrojami.

No eekschsemèm.

Par kara stahwokli Baltijâ.

Debatejot walsts domê par kara stahwokla atzelschanu, barons Fölkersams un grahfs Uwarows, ka finams, apgalwoja, ka Baltijâ kara stahwokli wehl newar atzelt. Schaî leetâ nu Igaunu awise „Päewaleht" starp zitu raksta: „Kursemes muischneeku weetneeks barons Fölkersams walsts domê issazijis, ka winsch semneeku wehleschanos labak pasihstot nekâ muhsu semneeku weetneeki. Ka muhsu baroni wisur isleelâs par Latweeschu un Igaunu pasinejeem, tas wispahr finams, bet kad barons Fölkersams to issazijis walsts domê, tad tas leezina, ka baroni ari tur atsihstâs par Latweeschu un Igaunu „weetneekeem", laut gan wineem us to truhkst pilnwaras. Lai wini tur runâ kâ Wahzeeschu weetneeki, kas wini ihstenibâ ir, bet lai neusstahjâs par Latweeschu un Igaunu weetneekeem, kas wini nebuht naw. Tahda usstahschanâs ir tikpat atschgarna, kâ kad muhsu semneeku weetneeki walsts domê sahktu apgalwot, ka wini esot Baltijas Wahzu muischneeku weetneeki. Tad schejeenes Wahzu awises par to sazeltu leelu brehku, bet tagad winas tiz, ka barons Fölkersams runajis peenahzigi. Un ar ko barons Fölkersams pamato sawus issazijumus walsts domê? Latweeschi winu luhguschi, lai gahbajot par to, ka kara stahwoklis wehl netiktu atzelts; bet kahdi Latweeschi, to barona kungs nesaka. Tee laikam buhs bijuschi muischu gahjeji un kalpi, kuri, baididamees saudet sawas weetas, buhs runajuschi barona kungam pa prahtam." —

Par grahfa Uwarowa apgalwojumu, ka kara stahwokli Baltijâ newar atzelt, „Elu" raksta: „Us jautajumu, kur grahfs Uwarows smehlis tâs sinas, us kurâm winsch atbalstâs, grahfs issazija, ka winsch personigi no Baltijas daudz neka nesinot, bet winam no oktobristu partijas esot sazits, ka kara stahwokla pastahweschana Baltijâ wehl esot wajadsiga. Pret wina isteiktâm domâm protesteja Baltijas semneeku weetneeki Teras, Schulzenbergs un Karlsbergs, kâ ari Kursemes pilsehtu weetneeks Nifelowitschs un eesneedza formulu, pahreet us deenas kahrtibu, peeprasidami kara stahwokla atzelschanu 1. julijâ waj wehlakais pirms rudena. Nobalsojot, formula isskrita zauri. Wisa oposizija pabalstija formulu, bet oktobristi ar labajeem balsoja pret to. Kara stahwokla pastahweschanu Baltijâ prasija ari barons Fölkersams. Leeta ir saprotama."

Kara stahwoklis Baltijâ,

kâ „Rigasche Zeitung" sino no Peterburgas, netikschot atzelts ari gadijumâ, ja tagadejais generalgubernators barons Möllers-Sakomelskis atstahtu Rigu.

No Peterburgas. Rewoluzionaru prahwa. „Sozialrewoluzionarâs partijas seemeku skrejoschâs kolonas" prahwa Peterburgas apgabala kara teesâ nobeigta 11. maijâ. A. Traubergs (Latweetis) saukts „Karlis", 27 gadus wezs, Bestuschewa kursu klausitaja Jelena Iwanowa, 24 gadus weza, bijuschais saldats no Turkestanas maschinu sliinschu nodaļas F. Masokins, 25 gadi wezs, un inscheneeris A. Beelozerkowezs, 27 gadi wezs, — noteesati us nahwi zaur pakahrschanu. Trihs pirmee tika apwainoti par to, ka peederejuschi pee noseedsigas sabeedribas un mehginajuschi isdarit usbrukumu daudzâm amata personâm, no kurâm daschas, par peem. prokurors Pawlows un zeetuma preekschneeks Maksimowskis nonahwetas, bet inscheneeri Beelozerkowezu apwainoja par to, ka gatawojis slepkawibu us Kungu un Keisaru. — Iwanows (Jelenas Iwanowas brahlis), Alwina Schönberg, 24 gadi weza, un Emma Resowska, 18 gadus weza, atsihti par wainigeem, ka peederejuschi pee „skrejoschâs nodaļas" un noteesati us aisstuhtischanu katorgâ — abi pirmejee us 15, bet pehdejâ us 10 gadeem. Semneeks D. Wetlugins, 27 gadus wezs, ahrsta (bijuschâ walsts domneeka) seewa M. Kornikewa, 38 gadus weza, un Peterburgas uniwersitates students W. Burigins, 28 gadi wezs, atsihti par wainigeem, ka augschejo nodaļu pabalstijuschi, un noteesati: Wetlugins us 10 gadeem katorgâ, bet abi pehdejee us nometinaschanu. — M. Iwanowa (us nahwi noteesatâs Jelenas un us katorgu noteesatâ winas brahka Iwanowa mahte) attaisnota. — Kara apgabala wirskomandeera palihgs daschu spreedumu pahrgrozijis: inscheneerim Beelozerkowezam un Jelenai Iwanownai nahwes sods pahrmainits ar sodu katorgâ us nenoteiktu laiku, bet M. Iwanowam katorgas sods pamasinats no 15 us 10 un Emmai Resowskai no 10 us 5 gadi.

— **Usbrukums Mikukowam,** par kuru pag. numurâ sinojâm, sazehlis leelu saschutumu pret usbruzejeem Klimkowu un Popowu. Mikukowam no wisâm pusêm, par no labajeem, isteikta likdsstuhtiba; tâ no Baltijas domneekeem to darijuschi Meyendorfs, Rosens, Nifelowitschs, Erhards, Brachmans un Karlsbergs. No finantschu ministrijas dabuts sinat, ka min. „Rusj" lihdsstrahdneeki pateesi daschâm bankâm mehginajuschi issveest naudu, peedraudedami laist klajâ nepatihkamas sinas. Us zitu „Rusj" lihdsstrahdneeku prasijumu, Klimkows un Popows isstahjuschees no scha laikraksta redakzijas. Mikukows usbruzejus suhdseschot pee teesas.

No Minskas. Bumbu atentats. Borowitschu stazijas tuwumâ 14. maijâ gaismai austot tika mesta bumba us pasta wilzeenu, ar kuru brauza atpakal no rewisijas administrazijas eerehdni ar gubernatoru preekschgalâ. No bumbas sprahdseena saplehsts pasta wagonam jumts un daschôs zitôs wagonôs isbiruschi logi un norauti skursteni. Wilzeens aisbrauza bes klismâm tahlaki.

No Warschawas. Nelaimes gadijums. 13. maijâ kahdâ apteekas pretschu pahrdotawâ notika benzina sprahdseens. Seeweeschu priwatgimnasijâ, kas atradâs widejâ stahwâ, izzehlâs panika. Diwas skolneezes, pa logu lehkdamas, nositâs. Pawisam eksplosija prasijuse 15 upurus: 5 dabujuschi galu, 10 smagi eewainoti.

No „Setuku" apgabala. Etera dserschana wehl nebuht nepamasinajotees, kaut gan zaur scho schkidrumu notikuschi wairak mirschanas un ziti nelaimes gadijumi. Tâ nesen tur kahds „setuks" ar seewas palihdsibu eteri no leelâs pudeles lehjis masakâs pudelês. Nejauschi weena pudele nokritusê semê un isschkihduse, bet islijuschais eters aisdedsees un wihru un seewu eetihstijis leesmâs. Wihrs us weetas dabujis galu, bet stipri apdegusê seewa aisweesta us slimnizu, kur ari wina nomiruse.

No Woroneschas. Nelaimes gadijums ar muhkenèm. 15 muhkenes bij atnahkuschas us staziju pehz bedsinamâ materiola un apslehpuschâs no leetus sem pretschu wagona. Lokomotiwi wilzeenam peekehdejot, pehdejais sahka kustetees. Atskaneja breesmigi kleedseeni. Wilzeens apstahjâs un no wina apakschas iswilka muhkenes, zitas sakropkotas, zitas nonahwetas. Kahdai muhkenei bij nogreestas abas rokas, kahjas un galwa.

No Jekaterinoslawas. Usbrukums pastam. 14. maijâ Podgorodnewas sahdschas tuwumâ tika pasts aplaupits. Diwi straschniki nogalinati. Nolaupits 30,000 rbl. — Gorlowas kalnraktuwê notika gahses sprahdseens, pee kam weens inscheneeris un 4 strahdneeki tika noslahpeti.

No Kijewas. Par slepenpolizijas preekschneeku Aslanowu, kuru nesen nodewa teesai, awise „Rusj" wehl pastahsta, ka winsch agrak kalpojis Krimâ un Sewastopolê, tad gribejis eestahtees Maskawas metropolita korî par dseedataju, bet podpalkâwneeks Martinows winu eezehlis par Kijewas slepenpolizijas preekschneeku. Kad Aslanows aisbrauzis us Kijewu, winam nebijis tik daudz naudas, ka dsihwokli noihret, bet pehz 10 mehneschem tam bijis jau 10,000 rbl. leels kapitals. Aslanows labpraht mihlejis plaschi usdsihwot, un to winsch darijis kopâ ar sagkeem un blehscheem, par peem. ar plaschi pasihstamo sagli Kotowu. Sagli weenmehr maksajuschi Aslanowam noteiktu daku no sawas „pelnas", par ko tad Aslanows wineem kahwis pilnigi brihwi rihkotees un tos pat aisstahwejis un pabalstijis. Leels padoma dewejs winam bijis wina palihgs Sello, ari wihrs ar raibu pagahtni.

No Tiflisas. Dselszela katastrofa. 9. maija naktî Berekejas stazijas tuwumâ kara spehka brauzeens, kurâ atradâs artilerijas nodaļa, usskrehja wirsû kahdam bifelim. 11 wagoni islehza no sleedèm. 4 saldati tika smagi eewainoti, 9 — weegli. 10 sirgi sakropkoti. Zelsch sabojats.

No Hersonas. 20 nahwes sodi ispilditi. Hersonas gubernâ semneeki bij usbrukuschi kahdai muischai. Wainigee tika apzeetinati, pehz kam 20 semneekus kahdâ atklahtâ weetâ pakahra.

No Ostrogoschas. Skolneeku „brihwâs mihlestibas ligai" tur polizija nahkuse us pehdâm. Leetu ismeklet isbrauzis skolu direktors. Wairak gimnasistes isslehgtas. Weena noschahwusês.

Widseme.

No Rigas. Sinibu Komisijas wasaras sapulzes buhs 17. un 18. junijâ. Preekschlasijumi peeteizami pee Komisijas preekschneeka pehz eespehjas drihsumâ. 17. junija wakarâ nodomats ari parastais kopmeelasts.

— **Apzeetinati blehschi.** Pehdejâ laikâ glihti gehrbuschâs „dahmas" beeschi peedahwajuschâs wezakeem kungeem, kuri isskatijuschees bagati, un wedinajuschas tos sew lihdsi. Bet „dahmu" dsihwokkôs kungi tikuschi pamatigi aplaupiti no laipno „dahmu" mihkakajeem. Aplaupitee „kaunejuschees" polizijai par to sinot, tomehr polizija esot nahkuse blehscheem us pehdâm un tos, kâ „D.-Z." sino, israidischot no Rigas.

— **Apgabalteesa** 13. maijâ Kaunas muischneekam Feliziānam Aramowitscham peespreedusê 15 gadi pee spaidu darbeem un wisu teesibu saudeschanu. Winsch bij apwainots par to, ka 1905. g. rudenî, buhdams kaujas organisazijas lozeklis, nonahwejis schtaba kapteina dehlu Johanu Bebri, tapehz ka tas strahdajis pret rewoluzionaru zenteeneem.

— **Kuratoru maina.** „Risch. Wed." sino, ka mahzibas apgabala kurators Lewschins esot eesneedsis atluhgumos. Lewschina kga atkahpschanos daudzi noschehlos, jo winsch sawu amatu ispildija raisnigi un apsinigi. Winsch neturejâs pee senakeem zirkulareem, kuri weetejâm tautibâm noleedsa kolâs leetot mahtes walodu, tapehz wina laikâ dibinatas tik daudz skolas ar weetejâm mahzibas walodâm. Kreewi winam pahrmeta, ka winsch weetejeem zittautibneekeem peegreesch par daudz wehribas, atstahdams nowahrtâ Kreewu skolas. Tatschu schahdu pahrmetums pawisam nedibinats: Lewschina kgs koti daudz ruhpejees ari par Kreewu skolâm, pee kam pats neretî bij klaht pee jaunu skolu atwehrschanas pat attahlakâs nomalês. Wispahrigi Lewschina kgs zentâs ar skolâm eepasihtees us weetas, un newis tikai sawâ kanzlejâ. Par wina pehznahzeju min walsts domneeku son Anrepu, oktobristu. Waj tas Lewschina kga leelakajeem nihdejeem, „ihstajeem Kreeweem" buhs wairak pa prahtam, gruhti domajoms.

— **Latweeschu Isglihtibas Beedribas** 12. maija sehdê pilsehtas domneeks Krastkalns lizis preekschâ, lai beedribas preekschneeziba atklahti pasino, ka wina pateesi grib ruhpetees, lai jaunekli tiktu audsinati kristigâ tizibâ, tautas mihlestibâ un likumu zeenischanâ, bet newis sozialdemokratu garâ, kâ to daschas awises ispauschot. Pret schahdu pasinojumu usstahjâs adwokats Kreizbergs: Isglihtibas Beedriba neesot dewuse ne masako eemeslu schaubâm, ka wina jaunekkus neaudsinâs kristigâ garâ, tapehz Krastkalna projektetais pasinojums esot leeks. Sapulzes wairakums peekrita Kreizbergim. „Rig. Rundschau" domâ, ka schi jautajuma isschkirschana warot west pee nopeetnas schkelschanâs Latweeschu Isglihtibas Beedribâ.

— **Par Baltijas semkopibas un domenu waldes preekschneeku** nelaika knasa Meschtscherska weetâ nahkschot, kâ daudzina, tagadejais Kursemes wizegubernators, knass Krapotkins.

— **Sinibu Komisija** 13. maija sehdê par referentu wasaras sapulzês tautsaimneezibas un juridiskâm grahmatâm eewehleja cand. jur. H. Hirschu un par finatnisku grahmatu referentu Dimburgu. — Lai issinatu, kâ wisleetderigâk nokahrtot studentu stipendiju isdalischanu, nolehma nahkamo wasaras sapultschu laikâ sarihkot ari wispahreju Latweeschu studentu sapulzi, no kuras isklausitees preekschlikumus schaî leetâ. — Ortografijas jautajumu wehl reis pahrrunaschot Sinibu Komisija un tad rudeni taisischot galigu lehmumu.

No Zehsu aprinka. Daschadas sinas. 10. maijâ usnahza stipra leetus ar pehrkona negaisu, kas padarija wairak skahdes; tâ sibins eespehra Gulberes L. mahju rijâs un kuhtîs, kas ari nodedsa. Nesen aiz neusmanigas apeeschanâs ar uguni nodedsa Medsulas Garauschu ehrbergis, ap 2000 rbl. wehrtibâ. Aukstam laikam pastahwot, semkopji wehl koti maz sehj, jo semi newar pateeksch sagatawot. Wezi semkopji — dabas noweherotaji parego, ka rudenî atkal usnahksschot salnas, zaur kurâm labiba nosalschot. Wispahr, schâs wasaras augliba nebuhschot teizama. Semkopji arween wairak eegahdajâs jaunlaiku semkopibas un peensaimneezibas rihkus. —ss.

Wez-Peebalgas semkopibas beedriba beesgan sparigi rihkojâs us semkopibas isstahdi, preeksch kam jau uszel daschus pawilsonus. Schejeenes labd. beedriba 11. maijâ pawadija atkal weenu no sawâm jaunâm tschakkakâm darbonèm E. S., pee kuras apbedischanas nodseedaja daschas wairakbalsigas dseesmas. Mahzitajs Gailit kgs tureja zildinoschu un pamahzoschu behru runu. —s.

No Zarnikawas. Sibins nospehris 10. maijâ Siguku mahju kalponi, kura nesuse ganeem ehst. Turpat tuwumâ pehr-

kons kahdai skolas ehkai sapostijis jumtu. Diweem saimneekeem leetus un kruša nopostijuschi laukus, kà „Ds. W." sino.

No Walkas. Leels pehrkona negaiss. Sestdeen, 10. maija wakarà tur, kà „R. Ap." sino, plosijàs stipris pehrkona negaiss. Apkahrtnê kahdàs 10 weetàs pazehlàs leesmas un duhmi no ehkàm, kur sibens bij eespehris. Daudseem semneekeem nodeguschas rijas, klehtis un zitas ehkas, zaur ko zehluschees leeli saudejumi. Wezi kaudis neatzeràs schahdu negaisu schai apgabalà. Ari no daudz zitàm pusêm sino par leelu pehrkona negaisu 10. maijà.

No Walkas. Filosofijas kandidate. „Sõna" sino, ka Walzeneete Ella Murrik jtdse (pehz toutibas Igauneete) Helsinforsas uniwersitatê pabeigusê studijas un eegumusê filosofijas kandidates gradu.

Kurseme.

No Kuldigas. Weeglprahtibas sekas. 11. maijà diwi seminaristi saderejuschi uz 3 pudelêm wihna, kuras majabsejis eemantot tam, kas 3 reiz no weetas bez atpuhtas pahrpeldès pahri Wentas upei. Trescho reiz peldot, Schwahrdes saimneeka weenigais dehls L., 19 g. wezs jauneklis nogrimis dibinà un noslihzis. Karlis.

No Wezmuischas. Weetejàs labdaribas beedribas preekschneeks un konsumweikala wadonis Kreizbergis dehl naudas isschkehrdeschanas un wiltoschanàm apzeetinats un nodots teesai. Pehz „R. Apsk." sinàm preekschneezibai usrahditi daudz wiltoti dokumenti, uz kureem ismaksati pawisam 2258 rbl. 78 kap.; bez tam Kreizbergis palizis parahdà daschadàm personàm pahri par 1000 rubleem un paschai beedribai 330 rbl.

No Jelgawas.

Jelgawas Palihdsibas Beedriba. Kà sinams, pagahjuschà kahrtigà beedribas pilnà sapulzê tika lihdsschinejôs statutôs daschi paragrafi papildinati resp. pahrgrozìti. Scho statutu projektu pehz tam eesneedza gubernas beedribu komitejai dehl registreschanas resp. apstiprinaschanas. Schi komiteja mineto statutu projektu zaurluhkojuse to beedribai atsuhtijuse atpakal lihdz ar aisrahdijumeem, kas statutôs wehl buhtu papildinams resp. pahrgrozams. Beedribas preekschneeziba ar komiteju kopà nu schos aisrahdijumus ir ispildijuse un tamdehl saaizinajuse ahrkahrtigu pilnu sapulzi, kurai statutu projekts papildinatà weidà jaluhko zauri un pehz tam no jauna gubernas statutu komitejai jaeesneedz dehl registreschanas. — Tapat ari behrnu dahrsa projekts no pehdejàs pilnàs sapulzes eewehletàs komisijas nu galigi isstrahdats un sapulzê buhs wispusigi aprakstams un apspreeschams. — Tamdehl beedribas labà buhtu koti wehlejams, ka uz 20. maiju pulksten 8 wakarà saaizinatà pilnà sapulzê, kura, kà otrreizigi sasauktà, buhs spreeduma spehjigo, neluhkojot uz sanahluscho beedru skaitu, beedri eerastos jo leelà skaità, schàs beedribas swarigos jautajumus nokahrtot. —s—s.

Jelgawas Sawstarpiga Kreditbeedriba schinis deenàs pahrkrawsees uz jaunajàm telpàm Katoļu eelà № 8. Beedribas darbibai un operazijàm paplaschinotees, lihdsschinejàs telpas bija tapuschas pawisam neehrtas, ko beedribas preekschneeziba sen jau bija nowehrojusê un eeskatijusê. Bet Jelgawà kahdai leelakai eestahdei peemehrotas telpas ir deesgan gruhti atrast, kadehl pagahja labs laizinsch, eekams tapa eespehjams scho jautajumu apmeerinoschà weidà isschkirt un nokahrtot. Jaunàs telpas beedriba pat usbuhweja un eerihkoja pehz sawàm wajadsibàm. Pat nama druhmà ahrpuse babù koschu isskatu. Jadomà, ka beedri, kà ari ziti beedribas klienti jauno telpu eerihkojumu ar preeku apsweikts, kad buhs ar winu tuwak eepasinuschees. —s—

Teatra israhde. Pag. swehtdeen bij sarihkota teatra israhde weetejàs Kreewu Sabeedribas „Kruschoka" sahlê: A. Breescha dibinatàs Latw. Laukšaimneeku Ekonomisskàs Sabeedr. Tirdsneezibas skolas skoleni usweda Rudolfa Blaumana 5-zehleenu behdu lugu „Pasudusschais dehls". Schi luga peeskaitama pee Blaumana labakajeem darbeem, pilna dramatisma un dsiła tragisma. Gan daschi efekti, kà p. p. beigu zehleenà, schkeetàs parasti, idbeenischki, tatschu lugas wispahrigo eespaidu tee nemasina. Breescha skolas skolneeku usweduma tchi luga bij tschakli un ruhpigi gatawota, tatschu spreeschot taisnigi, jasaka, ka skolneeku spehjàm ta tomehr nebij reemehrota, jo ta prasa neween apdahwinatu, bet ari labi rutinetus akteerus. Tà peem. ir labi gruhta pati tituka loma, kuru pareisi attehlos tikai labi eewingrinojees raksturu lomu tehlotajs. Dwehseles zihnas, kahdas jaiszihna pasuduscham dehlam (Krustinam) ir tik gruhtas un nospeedoschas, ka, labi spehlejot, war aisgrahbt skatiju-klausitaju lihdz pat aforàm. Schoreiz tàs atstahja deesgan weenoldsigu eespaidu, truhka tàs dsiłàs sajuhsmas, kahdu prasa luga. Jau labak tapa attehlota tai sinamà mehrà lihdsigà un radneezisskà mahtes loma, tatschu ari ta likàs esam ne pa spehkam. Labas, pat koti labas bij daschas no masakàm lomàm, kà Atschas, ar eewehrojamo waibstu spehli un Lihsinas, ar eemihlejuschàs skukena jautro naiwitati. Par apmeerinoschi, weetàm pat labi, attehlotàm atsihmejamas pahrejàs lomas, tà ka zaur zaurim nemot israhde wareja norisinatees deesgan gludi, lai ari nepanahza ta tragisskà eespaida, kahds bij sagaidams. Newikus zelàs jautajums: kadehl skolneekeem jakerâs pee tik gruhtàm lugàm, kà „Pasuduschais dehls"? A Breescha dibinatas tirdsneezibas skolas skolenu wakari no pascha sahkuma, pateizotees energisskai un sapratigai wadibai, atroduschi daudz simpatijas pee muhsu publikas, pahrspehdami daschà sinà pat sawà laikà praktisejoschos Jelgawas „mahksłas zeenitajus", tatschu uz paleekoscheem laureem schahdi skolenu wakari war zeret tik tad, ja uswedamee gabali buhs peemehroti skolenu spehjàm un winu gara attihstibai. K.

Kursemes Ritenbrauzeju Beedriba isrihko swehtdeen, 18. maijà sch. gadà, pulksten 5 pehz pusdeenas uz paschu zeka, Willà Medem, welodroma atklahschanu ar sekojoschu deju, uz ko greescham spocta interesentu wehribu. —s.

Kursemes ahrstu sapulze notureta no 10.—12. maijam. Apspreesti daschi uz ahrsteezibu atteezigi jautajumi. Sestdeen weesibas ahrsteem sarihkoja Jelgawas pilsehta, un pee tàm peedalijàs ari Kursemes wizegubernators kņaņs Krapotkins. „R. Ztg." peesihmê, ka pee sapulzes neesot peedalijees neweens Latweeschu ahrsts. Nahkoschàs sapulzes nolemts noturet: nahkoschu gadu Leepajà un 1910. gadà — wispahrigu Baltijas ahrstu kongresu Rigà.

Jelgawas apgabala teesa sawà 12 maija sehdê isteesaja starp zitu apsuhdsibu pret Makinas pilsehtas masvilsoni Wasiliju Siwochinu, 14 g. w., kuru apwainoja par to, ka tas 2. nowembrî 1904. gadà nodedsinajis Osolmuischas ihpaschneekam baronam Re..e schkuhni ar seenu. Siwochins par wainigu neatsinàs. Teesa nosodija to ar eeslodsischanu zeetumà uz 6 mehn., kursch sods winam teek eeskaitits kahdà zità winam no Rigas apgabala teesas veespreestà leelakà sodà.

Krahpschana. Schinis deenàs kahds Bluts pee schejeenes meesneeku meistara F. pastellejis leeloku partiju zuhkas gaļas, kuru winsch suhtischot uz Harbinu. F. tad nu Saldus un Tukuma apkahrinê usspirzis zuhkas par 7000 rbl. un wina pasina Sch. par 1000 rbl. Zuhkas ari atsuhtitas uz Jelgawu. Pirmdeenas rihtu Bluts atnahzis pee F. un aisnehmees no wina 510 rbl., kuri tam esot wajadsigi pee aprehkinaschands ar Sch. Ar dabuto naudu B. aisgahjis uz pilsehtu un no ta brihscha esot bez pehdàm pasudis. Abi meesneeki, kà „R. R." raksta, ar atsuhtito zuhku gaļu palikuschi „uz sehtka".

Reformkurpes, normalsandales

un tikai pascha darbnizàs pagatawotas **augstakà labuma**

kurpju prezes

jaunakôs fasonôs peedahwà

Karla Finkensteina

kurpju pretschu weikali

Jelgawà **Kolonades** celà № 7, Leepajà **Graudu** celà 43, Majorôs **Johmes** celà 6.

Wisjaunakàs sinas.

Peterburgà, 15. maijà. Kà kuratora Lewschina pehznahzeji teek mineti profesors Sergijewskis un walsts padomneeks Schillers.

Peterburgà, 15. maijà. Dodot Slawu weesem pilsehtas namà meelastu, Grabors issazijàs, ka weenibai starp Slaweem wajaga buht tikai moraliskai un kulturelai; kà neatleekamu prasijumu winsch apsihmeja eespehju, sneegt patstahwigu ottihstibu un pilnu walodas brihwibu. (Düna-Ztg.)

Basnizas sinas.

Leepajas Sw. Annas basnizas draudses sinas no 5. lihdz 11. maijam. Kristiti: Rudolfs Arnolds Osols, Schanis Adolfs Reinholds Runga, Arturs Roberts Treuliebs jeb Trenlops, Jahnis Juris Alfreds Burkewitzs, Marija Sware, Anna Marija Milda Buhrwe, Katrihne Amalija Leelwards, Marija Melanija Hermine Wanag. Usfauktì: Marts Brodels ar Billi Blum; Jahnis Johsche ar Ilsi Jaunsem; Jahnis Schkile ar Marhgeetu Kursche; Frizis Esermals ar Trihni Schmidt; Ansis Simsons ar Madi Lapskalu, dsim. Simson; Frizis Grawers ar Johanu Wilhelminu Blum; Mikels Sisens jeb Sakis ar Betiju Justini Leyman; Jekabs Ritinsch ar Madi Dreiman. Laulati: Walts Preiss ar Katrihni Grundt; Karlis Jansons ar Lihsi Sweja. Miruschi: Ilse Orba 83 g.; Jahnis Muzeneeks 37 g.; Anna Paulin 68 g.; Anna Doroteja Mitrewitz 15 g.; Andrejs Rudolfs Reine 1½ g. w.

Dahwanas eenahzis preeksch basnizas 1 rbl. 50 kap.

Deewkalposchana 18. maijà plkst. 9 no rihta ar beewgaldneekeem. Schai swehtdeenà Dobeles mahzitajs Straumana kgs turès prowes sprediki.

Jaunawas netaps eeswehtitas 22. maijà, kà eepreeksch bij sinots, bet 25. maijà, jo 22. maijà mahzitajs Lapina kgs Annas basnizà turès prowes sprediki. **A. Riemschneiders.**

Jaun-Leepajas basnizas sinas no 5. lihdz 11. maijam. Kristiti: Jahnis Eduards Ehlerts, Schanis Rudolfs Lihke, Katrihne Berta Launitz, Lihne Elwira Kragis, Adolfs Aleksanders Osols, Jahnis Wanags, Anna Emilija Rubes, Marija Pauline Olga Mahlin, Amalija Malwine Buhmeister, Krischus Rudolfs Spuntels. Usfauktì: Ehrmans Grigers ar Magreetu Dobel; Broniślaws Graschulis ar Ilsi Sudik. Miruschi: Emma Schenija Johansen 2½ m.; Karlis Osols 37 g. w.

Basnizai par labu sanemti no J. D. 50 kap., no A. B. 1 rbl., no M. S. 50 kap.

Deewkalposchana 18. maijà plkst. 9 no rihta.

Mahzitajs **Goldberg.**

Wehstules un atbildes.

K. —s. Jums wajadsetu paruhletees sinojumus skaidraki usrakstit. Bez tam daschas sinas tahdas, ka tàs bez droscheem peerahdijumeem newaram usnemt. — **Gaismìnai.** Sinojums par nilno seewu naw preeksch wispahribas.

Isdew. un redaktors: Latw. Dr. Beedr. tagadejais presidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **J. Weissmanis.**

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawà.

Ed. Zehder's — Rigà

Karla eelà № 11.

Laukšaimneezibas maschinu noliktawa

eeteiz

Richard Garrett un dehla Leistonà (Anglijà)

kà jau gadeem par labakàm atsihtas un wisplaschaki isplatijuschàs

lokomobiles un twaika kulmaschin.

wisjaunakàs konstrukzijas.

Kulgarnituras pilnà sastahwà,

kuras skaidri nosortetas, tirgoschanai derigus grandus isdod, ar 3, 4, 5, 6, 8, 10 un 12 sirgu spehku.

Wehstuku adrese: **Ed. Zehder — Rigà.**

Gehpela un rokas kulmaschinas

wisjaunakàs konstrukzijas.

Salktis raksta krahjums mahksl. u. kritikai Nr. 4.

Daiklliteratura:

Pludonis: **Rehgi** — dseja.
Sauleets: **Kà Prahtainds Taisnibas komisijas gaidija** — tehlojums.
Baltà klusumà — dsejas.
A. Brigader: **Alwils** — stahsts; dsejoli.
Aina Rasmer: **Melnais ehrglis** — drama peezôs zehleenôs.
Fallijs: **Lisabona** — poema.
Baltpurwinsch: **Sarmite** — stahsts.
K. Skalbe: **Ruhsa** — dsejoli.
Jaunsudrabinsch: **Brahli Wilni** — stahsts.
A. Smilga: **Aiz salà kalna** — dsejas.

Raksti par mahkslu:

Dr. A. Bielensteins: **Klehts.**
A. Laube: **Par buhwneezibas stilu.**
Dschons Reskins: **Domas par buhwneezibu.**
A. B.: **Latweeschu teatrs.**
Platons: **Ijons** — dialogs par dsejneezisku un mahkslineezisku darbu.

Rigas Latw. Teatrs 1907./8. g. un konzertu sesona. Peesihmes par rakstneezibu. — Wahks (diwàs krahsàs) — J. Maderneeka. Winjetes — J. Rosenthala, A. Strahla, G. Schkiltera un B. Dsena.

Mahkslas preeliknums — Kr. Barona zihmetne no J. Rosenthala.

Krahjums maksà **1** rbl. **50** kap. un dabujams (kà ari agrak isnahkuschàs grahmatas: Sauleescha un Poruka raksti un **„Salksch" raksta krahjumi** I.—III.) **J. Seltina, P. Salischa, P. Behrsina, J. Brigadera, J. Misina, K. Behrsina** u. z. grahmatu pahrdotawàs, **Rigà, L. Neimana** grahmatu pahrdotawà **Jelgawà,** un apgahdneezibà. Greeschotees ar apstellejumeem teeschi pee apgahdneezibas, par grahmatu suhtijumu naw sewischki japeemaksà.

Leel-Sesawas Krahj-Aisdewu Kase.

(Galwoschana neaprobeschota).

Kantors Jelg. Katoļu eelà 44.

Jelgawas Laukšaimneeku Beedribas namà.

Kantors atwehrts katru darbdeenu no p. 10—2.

Par noguldijumeem maksà 3 lihdz 6½ prozentes.
Aisdewumus isspreesch **treschdeenàs.**
Pilna beedru daļa **25 rbl.**

Walde.

Lehti pahrdod semneekam

kahdà sahdschà Dwinskas aprinki 2¼ desetinas dahrsa semes lihdz ar dahrsu un ehkàm, starp kuràm telpas preeksch tirgotawas labi apmekletà weetà un eewesta alus bode. Sahdschà atronàs pagasta walde, skola, slimniza, Kreewu un katoļu basnizas. Tuwakas sinas war dabut personigi waj zaur rakstu Kreslawà pee adwokata J. Koblenz kga, waj Dwinskà, pilsehtas waldê pee darischanu waditaja Kello.

Pahrdoschanas wairaksolischanà.

Jelgawas apgabalteesà pahrdos:

21. maijà 1908. g. Dahwidam Zimmermanim peederigas Kalnamuischas Jaun-Gawiku mahjas, 58 dz. leelas. Taksets wehrtiba 2000 rbl., hipotekas parahdi 5443 rbl. Pahrdos dehl grahfa Fr. Medema prasibas.

21. maijà 1908. g. J. Miramam un J. Behrmanim peederigas ehkas, Tukumà Leelajà eelà, starp Luteranu basnizu un Jauno eelu. Taksets wehrtiba 5000 rbl., hipotekas parahdu 16,650 rbl. Pahrdos dehl Ludmillas Brinkenhof prasibas.

21. maijà 1908. g. Krischjanim Lasdinam peederigas Birsuku mahjas, Meschotnes pagastà. Taksets wehrtiba 5000 rbl., hipotekas parahdu 10,215 rbl. Pahrdos pehz Jelgawas apgabalteesas ispildu raksta № 32499 no 31. okt. 1907. g.

21. maijà 1908. g. Karlim Neimanim peederigas Bekeru Grünbergu mahjas, Bauskas pagastà, 50 dz. leelas. Taksets wehrtiba 6000 rbl., hipotekas parahdu 6210 rbl. Pahrdos dehl Jelg. Laukš. Beedribas prasibas.

11. junijà 1908. g. Roberta Danskes mantineekeem peederigu namu Jelgawà, sub. № 15a. Taksets wehrtiba 2500 rbl., hipotekas parahdu 6112 rbl. Pahrdos dehl Annetes Tupin prasibas.

18. junijà 1908. g. Jahnim Hartmanim peederigas Sleeku-Susteru mahjas, 56,67 dz. leelas, Jaun-Swirlaukas pagastà. Taksets wehrtiba 9,600 rbl., hipotekas parahdu 10,400 rbl. Pahrdos dehl Kursemes Kreditbeedribas prasibas.

Zaur scho laipni sinoju, ka manâ weikalâ ir arweenu un buhs pastahwigi uf preekschu

bagatâ krahjumâ augstakà labuma

farkanà ahbolina un timotina sehklas,

jo esmu atkal leelakus suhtijumus sanehmis.

J. Pukits, Jelgawâ,

Katolu eelâ № 43.

Pehrkondimdoschu urà!!!

no vasta nama lihds Palejas eelai:
Emilijai Ehber jkdsei
Jahnim Ruhna kgm
kà ussaukteem.

Lai laime pusschko Juhsu deenas,
Un mihlestib' lai saldina,
Lai sehras tàs Jums naw neweenas
Lai wisas aisrit laimibâ.

Wehlê jaunakee brahli
H. K. J. D.

Pahrzelojis

peenemu atkal slimneekus darbdeenâs no pulksten 10—1 un 5—6.
Azu ahrsts
Dr. med. G. Reinhards,
Rigâ, Suworowa eelâ 2.

Peenemu **ahdas, puhschla** un **weneriskus slimneekus,**
Rigâ,
Terbatas eelâ № 7,
sawâ priwatklinikâ.
Runajams no 10—12 un no 4—5.
Dr. J. Kraukfts.

Audsinataja,

Berlines Fröbela instituta audsekne (2 g. bijuse behrnu dahrsu waditaja) wehlâs pa wasaru inteligentâ gimenê nodarbotees. Adr. Rigâ, Leelâ Rewas eelâ № 12 ds. 7 Balgalw. **„Audsinatajai“.** O. German

---

Kursemes
Riteenbranzeju Beedriba
sarihkos
swehtdeen, 18. maijâ 1908. g.
uf paschu welodroma
Willa Medem

Welodroma atklahschanu

ar sekojoschu
deju.
Tuwakas sinas afischâs.
Preekschneeziba.

Leel-Auzes dseed. beedriba
sarihko **2. junijâ** sch. g. mahzizitaja muischâ

balli un teatri.

Usswedis R. Blaumana 5 zehl. dramu

„Indrani“.

Balles sahkums plkst. 2 pehz pusd. — teatra sahkums pulksten 10½ wakarâ.

Dsimuma nespehziba,
tàs dseedinaschana pee wisada wezuma personàm ar jaunajeem lihdsekleem. Doktoru Abramowa un Winogradowa broschuru issuhta par welti. Adrese: Москва, Козловскій пер. д. № 18, кв. 51. Д. Калениченко (собств. д.).

Jahnischkê.

Bonzel Milwidski weikalâ war dabut katrs, kas pehrk ¼ mahrz. **tehjas** no Popowa waj Wissotzki firmas par 55 k. **1 mahrz. smalkâ zukura par welti lihds.**

Mag.
J. Hertela
apteek. pretschu pahrdotawa
Jelgawâ, Pasta eelâ № 13,
peedahwà:
wisad. mahlderu wajadsibas kà: sausas krahsas, gatawas ellas krahsas skahrda traukôs, linu ellu, kanepu ellu, sikatiffirnisu, terpentinu, daschadas lakas, lihmi, bronsas, pindseles u. t. t. u. t. t.
Leelumâ un masumâ.

Peenemschana preeksch
twaika krahsotawas un kimiskas masgatawas, welschanas, schkehreschanas, preseschanas un degadeschanas
atronàs **A. Kühna naschu kaleju weikalâ, Jelgawâ, Katolu eelâ 23.**

Spezialitate • Krahsotawâ •

Wadmala un puswadmala!

Wisadus apgehrbus krahso un tihra bes ahrdischanas.

Eewehrojot to, ka daudsi suhdsàs par nepastahwigàm krahsàm, man tas gods sawas zeenitas kundes darit usmanigas uf to, ka wisas krahsojamàs un wekamàs wadmalas un puswadmalas top papreeksch **anglu masgajamâ maschinâ** istihritas no aitu taukeem un wehweru ekkàm. **Tas ir weenigais lihdsekklis padarit krahsas pastahwigas, ka winas aesmehretu un neisbaletu.**

A. Kühn, naschu kaleju weikals,
Jelgawâ, Katolu eelâ № 23. Telefons № 500.

Jelgawas Palihdsibas Beedr.

Otrdeen, 20. maijâ 1908. g.
plkst. 8 wakarâ,
Jelg. Latw. Beedribas telpâs:

Ahrkahrtiga generalsapulze.

Deenas kâhrtiba:
1) Behrnu dahrsa projekts.
2) Rewisijas resultats.
3) Statutu leeta.

Schi sapulze buhs spreedumspehjiga, neskatotees uf sanahkuscho beedru skaitu.

Preekschneeziba.

Students
(ing. realskol. absolw.) labi eestrahdajees, wehlàs par wasaru repetitora waj mahjskolotaja weetu; wislabaki uf laukeem. Laipnus peedahwajumus luhds eesnegt schàs aw. eksp. sem burteem **K. F.** (wehlakais lihds 1. junijam.)

Skolas behrnus
peenem pansijâ. Kreetna usraudsiba, peepalihdsiba mahzibâs.
Skolotajs **E. Kade**
Sakajâ eelâ № 10, augschâ.

Mahzeklis
war peeteiktees pee kaleju meistara Steinberga, Jelg. Marijas eelâ 44.

---

2 mahzekli
war peeteiktees Jelg. Esera eelâ 23 pee kalejmeistara **Jurschewitz.**

Juhrmana

dsihwoklis (noderigs ari gowju turetajeem) ar leelu stalli un wahgusi isihrejams Jelg. Paula eelâ 11.

Dsihwoklis ar stalli

pr. 3 gowim dabujams Jelgawâ Swehtes eelâ № 27.

Masaks
pahrtikas pretschu

weikals

lihds ar dsihwokli **tuhlit isihrejams;** derigs ari kà **seltera pahrdotawa.** Peeprasams Jelg. Kangihseru eelâ № 10 **bodê.**

Kursem. schahw. **speki** à 24 k. ℔, Zuhku kaufetus **taukus** à 22 k. ℔, leelaka krahjuma dehl peedahwà
Georg Franke,
Jelgawâ.

Pahrdos wairakfolischanâ pret tuhlit samaksu

plawu sahli

masakàs dalàs Wolguntes Jaunzeemu mahjàs sch. g. 3. junijâ pulksten 10 no rihta.

Meisjumuischas **seenu** un ari
timotinu
waleju un presetu, pudu **ausas** un mehru ausas par lehtàm zenàm peedahwà
D. Judelowitz,
Jelg. pee Masajeem wahrteem.

Latw. Sawstarpigà Kreditbeedriba

Rigâ, Paulutschi eelâ № 15, Rig. Latw. beedribas namâ
telef. № 3734.

Bilanze

1. maijâ 1908. g.

Aktiwâ:

Kasê skaidrâ naudâ	R. 14,818 71		
Tek. rehkini zitâs krediteestahdês	„ 37,818 90	R.	52,637 61
Rigas Latw. Beedr. Krahj-Aisd. Sabeedr. aisdew.:		„	494,339 50
Diskonteti wekseli ar ne masak tà diweem paraksteem		„	665,400 26
Aisdewumi pret kihlàm:			
a) pret garantet. wehrtspapihr.	R. 3,605 —		
b) „ negarantet. wehrtspap.	„ 6,825 —		
c) „ prezèm	„ 2,100 —	„	12,530 —
Reserwes kapitala wehrtspapihri		„	4,070 —
Telpu pahrbuhwes konts		„	12,521 95
Nodokku konts		„	660 28
Inwentars		„	4,556 90
Tekoschi isdewumi		„	6,517 24
Atmaksajami isdewumi		„	651 28
Tehrauda kambara konts		„	6,354 11
Eekasejamas rentes		„	2,264 11
		R.	1,262,503 24

Pasiwâ:

Rihzibas kapitals no 638 beedreem		R.	128,200 36
Reserwes kapitals		„	5,718 26
Papildu reserwes fonds		„	500 77
Rigas Latw. Beedr. Krahj-Aisdewu Sabeedr. noguldijumi		„	47,031 09
Noguldijumi uf nenoteikta laika:			
a) no beedreem	R. 102,524 76		
b) no nebeedreem	„ 746,154 88		
Noguldijumi uf tekoscha rehkina:			
a) no beedreem	R. 55,290 42		
b) no nebeedreem	„ 116,253 90	„	1,020,223 96
Noguldijumu rentes		„	10,465 36
Aisdewumu rentes un daschadi eenahkumi		„	43,324 90
Diwidenda konts		„	3,661 31
Pelnas atlikums no 1907. g.		„	531 80
Pahrejoschas sumas		„	2,395 43
Latw. Amatneezibas skolas buhwes konts		„	450 —
		R.	1,262,503 24

No beedr. garant. drosch. kapitals 1,288,222 r. 63 k.

1. Kreditbeedriba maksà:
a) par noguldijumeem uf nenoteikta laika, skaitot no noguldischanas deenas par pilnu gadu 5½%
b) par noguldijumeem uf augku augleem, skaitot no nahkoschà mehnescha pirmàs deenas par pilneem mehnescheem — 4%
c) par noguldijumeem uf tekoscha rehkina — 4%.

2. Kreditbeedriba aprehkina:
a) par wekseku diskontu bes droschibas 8%
b) „ „ „ ar droschibu 7—7½%
c) par aisdewumeem 1) pret wehrtspapihreem 7%
„ „ „ 2) „ prezèm 8%

3) Kreditbeedriba peenem wekseku preeksch inkaso.
4) Peeprasijumi, kuri peeteikti preeksch pulksten 12, teek tani paschà deenà isspreesti.
5) Darba laiks no pulksten 10—3 deenà.

NB. Kreditbeedriba isihrê kà beedreem, tà ari nebeedreem sawà tehraudkambarî atrodoschàs skapischu nodalas wehrtsleetu un dokumentu usglabaschanai.

Walde.

Meldereem.

Neschahwetu graudu malschanai atsihti par wisnoderigakeem, labakeem un lehtakeem

mahksligi dsirnu akmeni,

kurus, pateizotees technikas panahkumeem un jaunisgudrojumeem, eespehjams isgatawot pat kairâ laikâ jebkurâs dsirnawâs un ari uf wezajeem akmeneem usleet wirsû mahksligo massu tahdâ beesumâ, kahdu wehlâs. Wezu dsirnawu akmenu islaboschana isnahk diw-trihs reis lehtaki, nekà diwu jaunu akmenu eegahdaschana, pee kam tee samak graudus diw reis wairak un labak, nekà smilschu akmeni.

Peeprasat tuwakas sinas par muhsu dsirnawa akmeneem. Prospektus, atsauksmes un zenu rahditajus issuhta par welti.

Noliktawa un darbniza: Brunineeku un Nikolaja eelu stuhrî. — Wehstuku adrese: **A. E. Fuchs, Rigâ,** Widsemes gubernâ.

Strömera teatr. „Elektrobiografs“.

Jelgawà uf tirgus vlatscha.
69. Serija no zeturtd. 15. maija lihds swehtd. 18. maijam.

Pretineeze.

Jelgawas Kreewu Sabeedribas „Kruschoka“ sahlê swehtdeen, 18. maijà 1908. g.
Rigas Latweeschu akteeru weesu israhde.
Israhdìs **pirmo reisi** Jelgawâ:

Meistars.

Skatu luga 3 zehleenôs no **Herm. Bahra;** latw. tulk. **A. Behrsinsch.**
Israhdi wada **Pawels Grusna.**
Israhdes sahkums pulksten 7 wakarâ.

Biletes eepreeksch dabujamas A. Gemuta un R. Grihska grahmatu drukatawâ, Katolu eelâ № 32, bet israhdes deenâ „Kruschokâ“ pee kases, sahkot no pulksten 12 deenâ.

NB. **Skaidrs atlikums no schis israhdes nahk par labu Latweeschu Skolu un Isglihtibas Beedribai Jelgawâ.**

Rihkotaji.

Latweeschu Laukfaimneeku Ekonomiskàs Sabeedribas

wihreeschu un seeweeschu skola

ar pilnu progimnasijas kursu.

Programâ usnemtas ari komerzsinibas un wahzu, franschu un anglu walodas.

Skolas nauda par pusgadu: 1. un 2. sagatawoschanas klasê 15 rbl., I. un II. klasês 20 rbl., III. un IV. klasês 25 rbl. — **Latweeschu Laukfaimneeku Ekonomiskàs Sabeedribas beedru behrnus un radeneekus usnem par paseminatu skolas naudu.**

Peeteikschanàs katru deenu Latweeschu Laukfaimneeku Ekonom. Sabeedribas weikalâ, Katoku eelâ № 46 un skolas kanzlejâ **Katolu eelâ № 44,** (beidsamâ, 5. stahwâ).

Usnemschanas eksameni notiks 19. un 26. maijâ un 11. augustâ.

Skolas preekschneeks **J. Kahrklinsch.**

Greenwaldes Krahj-Aisdewu Sabeedriba.
(Atklahta 1. maijâ 1899. g.)
Greenwaldes pagasta namâ.

BILANZE

30. aprili 1908. gadâ 174,596 rbl. 54 kap.
Droschibas kapitals ar **535** beedru garantiju **194,660 r. 30 k.**

Sabeedriba maksà **par noguldijumeem par gadu 6%,** skaitot no noguldischanas deenas par pilneem mehnescheem. **Noguldijumi atswabinati no wiseem krona nodokleem.** Par aisdewumeem nem 7—7½%. **Naksiu naudas nekahdas netop nemtas.** Sabeedribas walde notura sawas sehdes katru sestdeenu un padome sawas sehdes katra mehnescha pirmajà otrdeenà.

Walde.

Jelgawas

Krahj-Aisdewu Kases walde

pahrdos wairakfolischanà **otrdeen, 27. maijà s. g., pulksten 12 deenà,** schìs kases telpâs (Jelgawâ, Palejas eelâ № 2a) sekoschas

obligazijas:

1) **3500 rbl.** leelu, ingrofetu 29. sept. 1906. g., sem № 819, uf **Augustam Melragam** peederigàm Slampes Melragu mahjàm, Tukuma aprinki Solischana sahkfees no **3350 rbl.**

2) diwas obligazijas: **5000 rbl.** leelu, ingrof. 10. dezembrî 1903 g., sem № 1190 un **500 rbl.** leelu, ingrofetu 2. martâ 1900. g. sem № 183 uf **Ottilijai Balst** peederigàm Leel-Ezawas Leel-Gahrschu mahjàm, Baufkas aprinki. Solischana sahkfees no **5200 rbl.**

Tuwakas sinas pasneeds ikdeenas no pulksten 10—2 kases kantori.

Walde.

J. Spalischa

Zementa leetuwe

Jelgawâ, Schagares eelâ № 4b Telefons № 270.
pee Masajeem wahrteem.

Isgatawo zementa kapu krustus un peemineklus, drenaschu rores, celu un koridoru slikses, trepju kahpenus, uhdens aku un tiltu rores wisadâ leelumâ, un daudz zitus zementa darbus uf pasteellejumu.

Печатать разрѣшается дозволено.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

Te klaht 2 peelikumi.